

קובץ
אור וחוס ההתקשרות

- ז' -

חלקים משיחות והוראות
בקשר לכ"ב שבט יום ההילולא והסתלקות של הרבנית הצדקנית
מרת חי' מושקא נ"ע זי"ע

יו"ל ע"י וועד אור וחוס ההתקשרות

כ"ב שבט ה'תשע"ז

פתח דבר

לערוך ולציין את יום ההילולא.. של הצדקנית.. בתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורינו.. ע"י הוספה בתפלה, בלימוד התורה ובנתינה לצדקה.. ולהראות ש"זרעה בחיים" (אשר אז הרי "היא בחיים"), ע"י שלומדים מהנהגתה ומתנהגים ברוחה.. אשר כשהיתה כאן למטה עשתה עבודתה "כמצות רצונך".. בעילוי אחר עילוי.. מתוך מסירות נפש.. ואז פועלים שהיא מבקשת ומתפללת בעולם האמת על כל המצטרך, בגשמיות וברוחניות, ואריכות ימים ושנים טובות, מתוך בריאות הנכונה, בבני חיי ומזוני רויחי ובכולם רויחי.

(כ"ב שבט ה'תשמ"ט)

בעומדנו בימים הסמוכים ליום ההילולא של הרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא נ"ע זי"ע, ועל פי בקשת רבים הננו מוצאים לאור בזה חלקים קצרים משיחות שנאמרו בקשר עם יום ההילולא של הרבנית נ"ע כ"ב שבט, ובודאי ילמדו השיחות במקורן כפי שנאמרו באריכות הביאור

הקובץ נחלק לארבע מדורים:

פרק ראשון: "והי יתן אל לבו"

פרק ראשון: שייכותה לכל אנשי הדור והעליה ששנפעלת על ידה - בהם לוקטו חלקים משיחות בהם מבאר הרבי אשר הרבנית שייכת היא לכל אנשי הדור ואשר ביום ההסתלקות פועלת היא עליה בכל אנשי הדור ומשפיעה שפע ברכה עליהם בכל המצטרך בגשמיות וברוחניות.

פרק שני: הליכה באורחותי', והקמת מוסדות על שמה וברוחה - בו לוקטו חלקים משיחות בהם מעורר הרבי להקים מוסדות על שמה וברוחה, לקרוא את שמות הילדים על שמה ולחנך הילדים ללמוד מהנהגתה המיוחדת באופן של מסירות נפש, להוסיף בפעולות טובות בכל הג' עמודים דתורה ותפילה וצדקה, ולהוסיף בהחלטות טובות בכל ענינים אלו וללכת באורחותי' של הרבנית עד שיראה לכל שע"י ז' ש"זרעה בחיים" הנה אף "היא בחיים".

פרק שלישי: כ"ב שבט - תקופה חדשה בנשיאות של נשיא הדור ושלב אחרון בהכנה לגאלה - מאז הסתלקותה של הרבנית התחילה תקופה חדשה בנשיאות ופעלה את השלב האחרון של ההכנה לגאולה, מפני השייכות המיוחדת של נשים צדקניות שבזכותן תבוא הגאולה, ובמיוחד בתו של נשיא הדור שגם לאחרי הסתלקותה פועלת היא באופן של יתיר מבחיוהי על כל אנשי הדור.

וזאת למודעי, חלק מהשיחות הם מרשימה בלתי מוגה, וחלקם משיחות מוגהות שנעתקו רק חלקים מהשיחות, והשתדלנו לציין בכל שיחה מקורה כדי שהמעייין יוכל לעיין בספרים המודפסים את השיחות בשלימותן.

ויהי רצון שכדברי הרבי בשיחת כ"ב שבט ה'תשמ"ט שכאשר נראה לעין כל ש: "זרעה בחיים" (אשר אז הרי "היא בחיים"), ע"י שלומדים מהנהגתה ומתנהגים ברוחה..אשר כשהיתה כאן למטה עשתה עבודתה "כמצות רצונך"..בעילוי אחר עילוי..מתוך מסירות נפש.. ואז פועלים שהיא מבקשת ומתפללת בעולם האמת על כל המצטרך, בגשמיות וברוחניות, ואריכות ימים ושנים טובות, מתוך בריאות הנכונה, בבני חיי ומזוני רויחי ובכולם רויחי"

וועד אור וחוס ההתקשרות

פרק ראשון

והחי יתן אל לבו

האבילות קשורה עם "והחי יתן אל לבו"

ויש עוד להוסיף, שאבילות קשורה גם עם "והחי יתן אל לבו", שזהו גם מעניני ניחום אבלים.

ובפרט כשהמדובר אודות נפטר ששמה (הראשון) הוא – "חי".

(משיחת כ"ב שבט ה'תשמ"ח – מוגה)

חילוקים בהענין ד"והחי יתן אל לבו"

בכללות הענין ד"והחי יתן אל לבו" (בקשר עם ענין של פטירה והסתלקות ל"ע) ישנם כמה חילוקים – בהתאם לחילוקי הדינים באופן האבלות ע"פ שינויי הזמנים (שלושה, שבעה שלושים ו"ב חודש).

ובנדו"ד – בעמדנו בסיומה של תקופת השלושים, והתחלת התקופה של די"ב חודש – יש להדגיש עוד הפעם את הענין ד"והחי יתן אל לבו" באופן השייך ומתאים לתקופה זו, ובשני הקצוות – שלילת הענינים השייכים לתקופה דתוך שלושים בלבד (כמו ענין הבכיל), ונתינת כח להענינים השייכים במשך כל י"ב חודש (אמירת קדיש, לימוד משניות, ומעשים טובים לזכר ולעילוי הנשמה וכו').

(משיחת כ"א אדר ה'תשמ"ח סיום השלושים – מוגה)

"והחי יתן אל לבו" שייך לכל ישראל

יש להזכיר עוה"פ אודות המדובר לאחרונה בענין "והחי יתן אל לבו":

ובהקדים – המבואר לעיל שגם מאורע דאיש פרטי הו"ע השייך ומשפיע על כל ישראל, כמודגש במצות ציצית, שע"י הציצית דאיש פרטי בישראל נעשה "וראיתם אותו וזכרתם את כל מצוות ה'". ועוד ועיקר – פס"ד הרמב"ם שע"י "מצוה אחת" (מעשה אחד, דיבור אחד, ואפילו מחשבה אחת) דאיש פרטי "הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגורם לו ולהם תשועה והצלה" (כנ"ל באריכות).

ומזה מובן שגם הענין ד"והחי יתן אל לבו" בקשר עם מאורע דאיש פרטי הו"ע השייך לכל ישראל, אלא, שיש להשתדל שהלימוד יהי בענינים טובים (טוב הנראה והנגלה) ומשמחים דוקא.

(משיחת ש"פ ויק"פ ה'תשמ"ח)

מנהגי יום ההולדת בקשר ל"והחי יתן אל לבו" של הרבנית

בהמשך להמדובר לאחרונה אודות הענין ד"והחי יתן אל לבו", וכבכל דבר ובפרט בענין עיקרי – בקשר למעשה שהוא העיקר – בןדאי שיש לנצל את יום ההולדת, ש"מזלה גובר", כדי שעי"ז יתוסף בעניני יהדות, תורה ומצוותי.

. . ובהנוגע לפועל – באה ההצעה להוסיף מנהג טוב (וי"ל להרוצה בזה – לזכות ולעילוי נשמתה) בקשר לאופן ההנהגה ביום ההולדת:

כ"ק מו"ח אדמו"ר פירסם לרבים אודות סדר ההנהגה דיום הולדת (שבדורות שלפני"ז הי' ידוע ליחידי סגולה בלבד) – "להעלות זכרונותיו ולהתבונן בהם והצריכים תיקון ותשובה ישוב ויתקנם". וכן נהגו להוסיף בנתינת הצדקה לפני תפלת שחרית ומנחה (וכשיום ההולדת חל בשבת או יו"ט – נותנים ביום שלפניו), ושיעור נוסף בלימוד התורה, נגלה וחסידות.

ובהתאם לכך, כדאי ונכון ביותר לפרסם (עוד יותר) מנהג זה בין כל בני"י, אשר ביום ההולדת יוסיפו בתורה תפלה וצדקה, ג' העמודים שעליהם "העולם עומד", החל מ"עולם קטן זה האדם", ויקבלו החלטות טובות אשר במשך השנה הבעל"ט יוסיפו בעניני תומ"צ.

ובהוספה – (א) שכדאי ונכון ביותר שכאו"א יעשה ביום הולדתו התוועדות של שמחה, ביחד עם בני ביתו, או גם חבריו וידידיו כו', כדי שקבלת ההחלטות הטובות (בלי-נדר) ביום הולדתו (שמזלו גובר) תהי' באופן של שמחה, שעי"ז יתוסף גם בקיום ההחלטות הטובות מתוך שמחה וחיות.

(ב) שענין זה נוגע ושייך לכל אחד ואחת, הן אנשים והן נשים, וגם טף, עד לקטני קטנים – עיי' הוריהם, ועאכו"כ לאחר שמיגיעים להבנה ותמימה, שאז יכולים וצריכים להסביר להם (בסגנון המובן ושייך אליהם) שביום ההולדת צ"ל חידוש והוספה בכל עניני טוב וקדושה, ובאופן שגם הם יחוגו את יום ההולדת מתוך התוועדות של שמחה, ביחד עם חבריהם (וילדות עם חברותיהן).

(משיחת כ"ה אדר ה'תשמ"ח יום הולדת הרבנית הצדקנית נ"ע זי"ע – מוגה)

הסתלקות של קרוב נוגע בנפשו ביתר תוקף

ישנים דינים ומנהגי ישראל שונים שעושים ביארציית לזכרון ולעילוי הנשמה.

הגם שנגמרו ההנהגות (וההגבלות) של הי"ב חודשים, מ"מ, נשאר הזכרון גם לאח"ז, כשמגיע יום השנה של ההסתלקות (והימים האלה נזכרים ונעשים) מציינים אותו – עיי' אמירת קדיש ותפלה לפני התיבה, ולימוד משניות והוספה בצדקה ותורה בכלל וכו' – לעילוי הנשמה – שמתעלית אז לדרגא עליונה ביותר שבאין ערוך.

ויתירה מזה: גם לאחר היארציית יש המשך מזה, כמובן מאמירת "יזכור" כמה פעמים בשנה, ובכלל – במשך כל הימים (אחרי ההסתלקות) נשאר רושם והמשך מזה, ועד בנוגע להנהגה בפועל.

ובלשון הכתוב – "והחי יתן אל לבו". אע"פ שזה נאמר בנוגע לזמן האבילות, מ"מ הרי זה מילתא בטעמא ששייך בכל הזמנים (לא רק בזמן האבילות): טבע האדם שהוא בר שכל, שמתבונן במאורעות שקורים עמו ובסביבתו ולומד מהם, עאכו"כ כאשר קורה מאורע מרעיש (בענינו – הסתלקות של קרוב כו'), הרי זה נוגע בנפשו ביתר תוקף, ומעוררו שיהי' אצלו "יתן אל לבו" ביתר תוקף – שיתוסף אצלו בעבודת ה', בכל עניני תורה ומצוותי', וכיו"ב.

(משיחת כ"ב שבט ה'תשמ"ט)

לעורר על הזכות למי שירצה להשתתף בפעולות בקשר לרבנית

יש לעורר אודות ההתחייבות ו(יתירה מזה) הזכות על כל מי שרוצה להשתתף בהמשך הפעולות (ע"י הוספת פעולות חדשות ומוסדות חדשים וכו') בשנה השני', שכבר התחילה העבודה עם כל ה"שטורעם" דשנה חדשה.

ובודאי יפרסמו זה גם לאלה שאינם שומעים דברים אלו, וכן אלה שאינם "שומעים" במובן ופירוש של "דערהערן" – לעורר אותם שגם הם יעשו כל הנ"ל.

וכל זה – באופן ש"החי יתן אל לבו", תוספת חיות וחיים אמיתיים, חיים גשמיים כפשוטם, נשמות בגופים, כולל גם כפירוש המדרש "והחי יתן אל לבו, זה חי העולמים, שהוא משלם שכר לבר נש על כל פסיעה ופסיעה בגמילות חסדים" – שנמשך מ"חי העולמים" ללבו כל כאו"א, ובפרט ראשי המשפחה, שמהם ועל ידם נמשכת השפעת החיות לכל בני המשפחה, ובפרט עי"ז שמשתתפים בזה גם הנשים והטף.

(משיחת כ"ג שבט ה'תשמ"ט)

פרק שני

שייכותה לכל אנשי הדור והעליה שנפעלת על ידה

ע"י סדר ההנהגה בהוספה בתפלה תורה וצדקה ביום ההילולא פועלים שהיא מבקשת ומתפללת בעולם האמת על כל המצטרך בגו"ר

לערוך ולציין את יום ההילולא.. של הצדקנית..בתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורינו..ע"י הוספה בתפלה, בלימוד התורה ובנתינה לצדקה..ולהראות ש"זרעה בחיים" (אשר אז הרי "היא בחיים"), ע"י שלומדים מהנהגתה ומתנהגים ברוחה..אשר כשהיתה כאן למטה עשתה עבודתה "כמצות רצונך"..בעילוי אחר עילוי..מתוך מסירות נפש.. ואז פועלים שהיא מבקשת ומתפללת בעולם האמת על כל המצטרך, בגשמיות וברוחניות, ואריכות ימים ושנים טובות, מתוך בריאות הנכונה, בבני חיי ומזוני רויחי ובכולם רויחי.

(כ"ב שבט ה'תשמ"ט – מוגה)

פעולותם של נשיאי החסידות קשורה ונפעלת על ידי הרבניות הצדקניות בדוגמת פעולת האבות ע"י האמהות

מהחילוקים שבין האבות לאמהות – שאצל האמהות מודגשת יותר הירידה לברר עניני העולם, משא"כ האבות שמצד עצמם הם למעלה מהעולם, ופעולתם בעולם באופן המתאים נעשית ע"י האמהות דוקא.

. . ומזה מובן גם בנוגע לגילוי תורת החסידות (בחודש כסלו) – שבזה מודגשת ביותר הירידה לברר העולם, כי, מצד התגברות החושך בעולם הוצרך להיות הגילוי דפנימיות התורה, עד לגילוי באופן הבנה והשגה ("יתפרנסון") בתורת חסידות חב"ד, ובאופן ד"יפוצו מעינותיך חוצה" דוקא – שפעולתם של נשיאי החסידות קשורה עם (ונפעלת על ידי) הרבניות הצדקניות, ע"ד ודוגמת פעולת האבות ע"י האמהות.

[הערה 56: להעיר, שמעלת האמהות לגבי האבות היא מעין ודוגמת העלוי דלעת"ל ש"נקבה תסובב גבר", "אשת חיל עטרת בעלה", ומפני שהאבות הטעימן מעין עולם הבא, הי' אצלם גם בחי' זו שהיו מקבלים מהאמהות (לקו"ת ואוה"ת שבהערה 86). ומזה מובן בנוגע לנשיאי החסידות – שעל ידם נעשית ההכנה לגילוי פנימיות התורה לעת"ל]

וכאמור, ענין זה הוא בהדגשה יתירה בחודש כסלו ובפ' תולדות – שכל עניני האבות, אבות החסידות, וכן האמהות והרבניות הצדקניות, ישנם בכל התוקף והשלימות ("קדושה לא זזה ממקומה"), ופועלים פעולתם כו'.

(משיחת ר"ח כסלו וש"פ תולדות ה'תשמ"ט – מוגה)

הענין ד"ממלא שנותיהם" הוא גם בנוגע לאמהות וכן בנוגע להרבניות הצדקניות דנשיאי החסידות

הענין ד"ממלא שנותיהם" אצל יצחק ואדמו"ר האמצעי מגלה בנוגע לכל האבות וכל נשיאי החסידות (ועד"ז בנוגע לכל הצדיקים)

[הערה: ועד"ז בנוגע לאמהות, הרבניות הצדקניות דנשיאי החסידות, וכל הצדקניות כדרשת חז"ל בנוגע לשרה, ראשונה שבאמהות: "ויהיו חיי שרה . . יודע ה' ימי תמימים . . כשם שהם תמימים כך שנותם תמימים" (ב"ר ר"פ חיי שרה)].

- שגם אצלם ישנו הענין ד"ממלא שנותיהם", בנוגע לעבודתם כו' [אע"פ שמסיבות שונות לא בא לידי ביטוי במספר השנים דחיים חיותם בעלמא דין, ועד"ז בנוגע לשלימות השנים "מיום ליום", בפועל ממש], היינו, שבמשך מספר השנים שחיו בעלמא דין השלימו כל עניני העבודה דק"פ שנה מיום ליום.

(משיחת ר"ח כסלו וש"פ תולדות ה'תשמ"ט – מוגה)

כל עניני' – כולל במיוחד הסתלקותה – פועלים עלי' בכל אנשי הדור

ענין זה [העלי' שנפעלת ע"י ההסתלקות] מודגש במיוחד בהיאָרציט של בתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בכ"ב שבט, אשר נוסף על זכותה היא, יש לה גם הזכות של אבי' [ובפרט שלבת ישנה שייכות מיוחדת עם האב], והיא התחנכה על ידו וכו':

נשיא הדור – נשיא מלשון התנשאות – מגב"י ומנשא את כל הדור, שכן "הנשיא הוא הכל". מזה מובן בנוגע לבתו, שכל עניני' – כולל ובמיוחד הסתלקותה – פועלים עלי' בכולם.

(משיחת ש"פ יתרו וליל כ"ב שבט ה'תשנ"ב – מוגה)

ההשפעה בזכות הנפטרת היא גם בנוגע לעניני הגוף - "גופא דילהון קדישא"

ומכיון שלא רק "נפשא דילהון קדישא" אלא גם "גופא דילהון קדישא" כמו שאומרים (מהזוהר הקדוש) ב"מענה לשון" על ציון של צדיקים – הרי מובן, שההשפעה הבאה בזכות הנפטרת בתו של נשיא הדור היא לא רק בנוגע לעניני הנשמה אלא גם (ואדרבה, לכל לראש) בנוגע לעניני הגוף, ובענינים הפרטיים.

(משיחת כ"ט שבט סיום השבעה ה'תשמ"ח – מוגה)

ע"י הפעולות של "זרעה בחיים" כאן למטה ביום היארציט פועלים שהיא תבקש ותתפלל בעולם האמת על כל המצטרך בגו"ר

ומזה מובן גם בנוגע ליארצייט – הגם שקשור עם "אשת נעורים", עם ההגדרות הקשורות בזה (כמובאר בסוגיא במס' סנהדרין) – צ"ל "צריך לאפר", ההמשכה שנמשכת מזה.

ובפשטות – לקשר ההסתלקות עם המשכת פעולות במעשה בפועל למטה בעוה"ז הגשמי, בזמן ומקום גשמי ("עת) כדלקמן.

ועפ"ז מובן גם שכיון שהפעולות הם בכדי לפעול המשכה למטה, מובן, שהם לא רק עבור הנשמה (ש"מה זרעה בחיים אף היא בחיים"), אלא גם עבור יהודים שנמצאים למטה, כי עי"ז (ש"היא בחיים") פועלים שהיא תבקש ותתפלל בעולם האמת – לכל המצטרך, בגשמיות וברוחניות, ואריכות ימים ושנים טובות, מתוך בריאות הנכונה, בבני חיי ומזוני רויחי ובכולם רויחי.

(משיחת כ"ב שבט ה'תשמ"ט – מוגה)

פירוש השם והתואר שלוחות הוא שהן גם ה"שלוחות" של כל נשי ישראל כולל ובמיוחד הנשים של צדיקי ונשיאי ישראל

בפירוש השם והתואר "שלוחות" [נוסף על הפירוש הפשוט ע"ש פעולתן במילוי השליחות של נשיא דורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר – שהולכת ונמשכת וביתר שאת וביתר עוז עד לימינו אלה – בהפצת התורה והיהדות והמעיינות חוצה, בכל קצוי תבל] – שהן גם ה"שלוחות" של כל נשי ישראל[הערה: כולל ובמיוחד – הנשים של צדיקי ונשיאי ישראל (להעיר מהשייכות להתחלת הכינוס ביום היארצייט-הילולא של הרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא נ"ע זי"ע)] לפעול באותם המקומות שאליהם לא מגיעות כל נשי ישראל (ברחבי העולם כולו עד לקצוי תבל), ועד שזכות פעולתן של ה"שלוחות" בכל העולם כולו עולה בחשבון ונחשבת גם לפעולות לכל נשי ישראל, לכן נוטלות חלק גם בשכר פעולתן של ה"שלוחות".

(שיחת כ"ו שבט ה'תנש"א בעת כינוס השלוחות הראשון – מוגה)

דברי הרבנית הגיעו ופעלו על אוה"ע אשר "אבי", הרבי, עם הספרים וכל הענינים, שייך לכל החסידים" וכן יקום!

וכמדובר לעיל שבנוגע ליי"ט כסלו שאז התחיל הענין של הפצת המעיינות חוצה, הנה אדמו"ר הזקן מדגיש במכתבו בקשר לגאולתו, שגם לפני עמי הארץ היתה הגאולה באופן של "נפלא וגדול", וכמו שכותב שלושה פעמים שענין זה צריך גם להגיע ולפעול על אינם יהודים.

... שהרי ענין שהגיע ופעל על אינם יהודים הרי הוא עוד יותר מאשר שענין זה קשור לענין הגאולה, אשר היא קשורה עם "והיתה לה' המלוכה", כולל גם כל עמי הארץ, שלכן בעת ההכנה לגאולה צריך ענין זה גם להגיע אליהם ולפעול עליהם.

...ובפרט כפי שהנפטרת הרי ענתה ואמרה, ודבריה הגיעו ופעלו על אומות העולם אשר "אבי, הרבי, עם הספרים וכל הענינים, שייך לכל החסידים", וכן יקום!

וכן התקיים בפועל, בענין אשר אינם יהודים חשבו שזה שייך לפסק דין שלהם, ומצד ענין הגלות יש לזה אכן מקום גם באמיתית הענינים.

(משיחת מוצש"ק פ' תרומה, ב' אדר ה'תשמ"ח - תרגום מילולי)

ספר תורה חדש שנכתב לזכרון אשה צדקנית מודגש הקשר והשייכות למ"ת ולעת"ל בענין קדימת הנשים לאנשים.

ומזה מובן, שבספר תורה חדש שנכתב לזכרון אשה צדקנית מודגש עוד יותר הן הקשר והשייכות למ"ת בפעם הראשונה, כולל גם הס"ת שכתב משה רבינו (הגילוי מלמעלה), והן הקשר והשייכות ל"תורה חדשה" דלעתיד לבוא (ע"י הוספה והחידוש דבני"י), שבשניהם קודמות הנשים לאנשים.

ובעומק יותר – שקדימת הנשים לאנשים מורה ומרמז על כללות ההוספה והחידוש שנעשה ע"יכנסת ישראל (כלה) בתורה (חתן). ויש לומר, שמכיון שמ"ת כולל גם התורה דלעתיד לבוא, שאז יתגלה הענין ד"נקבה תסובב גבר", "אשת חיל עטרת בעלה" – נרמז ענין זה גם במ"ת, בקדימת הנשים לאנשים [הערה: ראה גם קונטרס משיחות ר"ח כסלו וש"פ תולדות שנה זו (ס"ז והערה 89), שנשיאי החסידות הם בדוגמת האבות, שמכיון שהטעימן הקב"ה מעין עוה"ב, הי' אצלם גם בחי' זו שהיו מקבלים מהאמהות, עיי"ש].

(משיחת כ"ב שבט ה'תשמ"ט – מוגה)

"מיר האָבן געאַקערט און געזייט, און איר דאַרפט שניידן"

להעיר מדברי הרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא נ"ע לאחת מהשלוחות דמדינת צרפת: "מיר האָבן געאַקערט און געזייט, און איר דאַרפט שניידן" [= "אנו חרשנו וזרענו ואתם צריכים לקצור"].

(הערת המו"ל שיחת וישב ה'תשנ"ב – מוגה)

פרק שני

הליכה באורחותי' והקמת מוסדות על שמה וברוחה

שכאו"א יעשה כמיטב יכלתו ללכת בעקבותי'

לפי דעתי, כל הערכה אינה מספיקה לבטא את מעלתה. מעלתה האמיתית – יודע רק הקב"ה. והעיקר – שכאו"א יעשה כמיטב יכלתו ללכת בעקבותי', דבר שיגרום נחת רוח לנשמתה, ותועלת מרובה לכל אלו שימשיכו אורח חייהם בדרכה.

(כ"ד שבט ה'תשמ"ח בעת ניחום אבלים למר דב הייקינד)

הקמת מוסדות דעניני תומ"צ לעילוי ונח"ר לנשמה, ובמיוחד לנשמה של אשה צדקנית

בין הענינים שנעשים (ע"פ מנהג ישראל תורה הוא) בקשר ובשייכות לענין של הסתלקות ועליית הנשמה מעלמא דין, ובמיוחד בנוגע לצדיק בישראל, ועד"ז אשה צדקנית בישראל [הערה 3: להעיר מלשון הזהר (שם צד, ב) "בתו, אלו ישראל דאינון מסטרא דבת יחידה. . ואיתקראת איהי בת מלך", די"ל, שבישראל גופא מודגש ענין זה יותר אצל (בת) נשים צדקניות שבישראל]. – הוא, הקמת מוסדות דעניני תומ"צ לעילוי ונח"ר לנשמה, לזכרון וכו'.

(משיחת ש"פ משפטים ה'תשמ"ח – מוגה)

השתתפות ממנה וממני

אני נוסע על הציון של כ"ק מו"ח אדמו"ר ואהיה גם אצלה. היום בלילה הוא יום הולדתה, וזו השתתפות ממנה וממני

(כ"ד אדר ה'תשמ"ח בעת מסירת 470 דולר בחנוכת קמפוס חמש)

הסדר החדש בעליות הנשמה באופן של באין ערוך הוא כדי לפעול למטה על זרעה בחיים - "צריך לאפר"

מזה מובן גם בנוגע ליארצייט זה:

אע"פ שהי' "הבערה" של אש אלקי והנשמה עלתה באש, ועולה למעלה מעלה,

ובפרט שגם בנוגע לנשמה בגוף – המדובר בצדקנית, ונוסף לזה – בתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, וכידוע שבת יש לה שייכות מיוחדת עם האב, יש לה גם זכות

אבי (נוסף לזכות עצמה), ובהיותה למטה עסקה בעבודתה "כמצות רצונך", ובאופן דילכו מחיל אל חיל, בעילוי אחר עילוי,

ובמיוחד – עבודה מתוך מסירות נפש. וכמובן גם מהסיפור הידוע בנוגע לחינוך בנותיו של כ"ק מו"ח אדמו"ר, שהמלמד שלהם רצה להלביש הכל בשכל, ולא להפחיד אותם עם מעשה ניסים ומסירות נפש, אמר לו כ"ק מו"ח אדמו"ר, שאדרבה – ילד יהודי צריך להתחיל בחינוכו דוקא עם סיפורי מסירות נפש, ודוקא זה מתקבל אצל ילד יהודי, ולהעיר שהסיפור היי בקשר אליו, ומובן שהי בהדגשה החינוך באופן כזה – חדור עם מסירות נפש וכו'.

עאכו"כ לאחרי ההסתלקות, כאשר הנשמה עולה למעלה מעלה. ובפרט ביארצייט הראשון כשמתחיל סדר חדש בעליות באופן שלא בערך –

הרי הכונה בהעליות – "צריך לאפר", בשביל ההמשכה והשפעה בחיים גשמיים למטה.

וכמרומו גם בשמה – "חיי", כי שלימות החיים הוא דוקא בחיים גשמיים, שאת זה עושים למטה עבור הנשמה – עיי"ז ש"זרעה בחיים אף היא בחיים".

ועד שזה "יורד" ובא בשם השני ("מושקא") שהוא שם בלע"ז, המורה על המשכה למטה מטה, בלשון האומות כו'.

וגם הגימטריא של שני השמות ("חיי מושקא") הוא – "עת" שמדגיש התחלקות הזמן (לכ"ח עיתים, עת לדבר, עת לבנות גו'), שזה מורה על ההמשכה למטה מטה, בהגבלות הזמן, וביחד עם זה כמובן – הגבלות המקום.

ולאידך גיסא – ההמשכה למטה מטה קשורה דוקא עם כ"ח עיתים, ועד גילוי הכי נעלה – "כח אדי".

(משיחת כ"ב שבט ה'תשמ"ט – מוגה)

התחלת התקופה חדשה צריכה להתבטא בהוספה חדשה בכל הפעולות דהג' עמודים ובמיוחד בקביעת עתים לתורה ובהתייחסות שיעורים חדשים

בעומדנו בהתחלת תקופה חדשה – היארצייט הראשון והתחלת השנה השניי לאחרי ההסתלקות, שאז מתחיל סדר חדש (נוסף לעליות שלפנ"ז) – ה"ז צריך להתבטא בחידוש ב"חיי יתן אל לבו", להוסיף באופן חדש בכל החלטות טובות ופעולות, הקשורות עם המשכה למטה בגשמיות העולם ("צריך לאפר"), ובזה גופא – נוסף על ענינים ברוחניות, ונוסף על ענינים בגשמיות, בגשמיות גופא – עד לגשמיות שבגשמיות, וכל זה – חדור ו"שרוף" עם המסירות נפש וההשפעה של העלי באש אלקי.

החל מהוספה של החי למטה בלימוד התורה וקיום המצוות ובאופן – שקשור דוקא עם עת – זמן ומקום גשמי: קביעות עתים לתורה בכל מקום – לקבוע שיעורים ברבים בלימוד החסידות ולימוד הנגלה, ובפרט במקומות שאין עדיין שיעורי תורה.

ובשיעורים הקיימים מכבר – להוסיף ולחזק הלימוד, בכמות ובאיכות.

ולקשר השיעורי תורה גם עם התעוררות לעניני יראת שמים בכלל, ובפרט – בעבודת התפלה וקיום המצוות, כולל מצות הצדקה – ג' העמודים שעליהם העולם עומד.

וכמו"כ – "והחי יתן אל לבו" להוסיף בנתינת הצדקה, מצוה שיורדת ובאה בגשמיות העולם ממש (ולכן מקשרים ע"ז הזכרת הנשמות), כנ"ל.

(משיחת כ"ב שבט ה'תשמ"ט – מוגה)

ע"ז שקוראים לילד על שמה, ומחנכים אותו ברוחה, שזהו בפשטות ממש הענין ד"זרעה בחיים אף היא בחיים"

עד"ז להרבות בהקמת מוסדות על שמה ולזכותה, שזה מקשר אותה עם המקום ובנין גשמי הקשור עם הפצת התורה והיהדות.

ונוסף על כל זה – שאצל כאו"א יהי "והחי יתן אל לבו", להראות ש"זרעה בחיים" (שאז "היא בחיים"), ע"י הלימוד מהנהגותי ולהתנהג ברוחה כו', מתוך מסירות נפש.

ועאכו"כ ע"ז שקוראים לילד על שמה, ומחנכים אותו ברוחה, שזהו בפשטות ממש הענין ד"זרעה בחיים אף היא בחיים": וע"ז יתוסף אצל הילד בחיים ("חיים") בפשטות – אריכות ימים ושנים טובות.

(משיחת כ"ב שבט ה'תשמ"ט – מוגה)

הכרת תודה לכל אלה שהודיעו אודות פעולות שונות, הקמת מוסדות, הצעות והחלטות כו' והתעוררות להוספה להבא

כאן הזמן לאשר ולהביע הכרת תודה לכל אלה שהודיעו אודות פעולות שונות, הקמת מוסדות, הצעות והחלטות כו', בקשר עם השנה שנסתיימה:

כיון שאין הזמן גרמא לאשר ולהביע הכרת תודה (שזהו ענין גדול בעבודת האדם כו') לכאו"א בפרטיות – ה"ז הוכחה שאין צורך באישור פרטי, ואדרבה, ניתנה אפשרות טובה ונעלית יותר – אישור כללי, "ברוב עם", ובמקום קדוש, מקום תפלה תורה וצדקה (ושלשתם יחד).

ובפרט כשהמדובר הוא בענין של "סך הכל" מכל הפעולות שנעשו במשך השנה – מתאים יותר שיהי' באופן כללי, "ברוב עם", במעמד כל הציבור.

ואישור זה כולל גם ההודעה על הציון דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ובמיוחד בנוגע לפעולות אלו בקשר עם השנה שמסתיימת – מצד השייכות במיוחדת של בת לאבי, כמדובר בהזדמנות שלפני"ז.

וביחד עם האישור והכרת תודה – יש להזכיר ולעורר עוה"פ ע"ד ההוספה והעלי בכל פעולות אלו, הוספה ועליי שלא בערך לגבי ההוספה והעליי מיום ליום ומחודש לחודש.

(משיחת יום א' כ"ג שבט ה'תשמ"ט)

לרגל היארצייט להרבות בהקמת מוסדות לעילוי נשמתה ובמיוחד מוסדות חינוך לבנות ישראל, ולהוסיף בנתינה לצדקה במספר עת (470) כהגימטריא של שם הרבנית

ביום היארצייט של צדיק וצדקנית נפעלים שני ענינים הפכיים בבת אחת (מעין ודוגמת דשני הענינים, "שלום אהליך" ו"לא תחטאי"): עליית הנשמה למעלה (ע"ד דרגת אלקות שלמעלה מהבריאה), וביחד עם זה – "פועל ישועות בקרב הארץ", במציאות העולם (ע"ד "רבות מופתי בארץ מצרים").

ויש ללמוד מוסר ורמז בשם הנפטרת "חיי מושקא": חי' מלשון חיים, אשר חיים נלקחים ממקור החיים (עצמותו ית'), ונמשך בחי' הנשמה (חלק אלקה ממעל ממש) עד חיים בפשטות, כמרומז ב"חי-ה" בתוספת ה"א, מרמז על ה' מוצאות הפה ולמעלה מעלה, כביכול, העשרה מאמרות שבהן נבה"ע ("מצוי ראשון והוא ממציא כל נמצאי").

מחי-ה נמשך בשם השני שהוא שם בלע"ז – שמורה על בירור התחתון [כמו שמצינו אצל כו"כ מגדולי ישראל שני שמות, שם א' בלשון הקודש ושם השני בלע"ז, כמו אצל רבינו הזקן (שניאור זלמן), אדמו"ר האמצעי (דובער), הצ"צ (מנחם מענדל), אדני"ע (שלום דובער)]. ואדרבה דוקא ע"י שם בלע"ז (בסיום השם, ע"ד הנ"ל המעלה מסיום הכתוב שבהרמב"ם) נפעל עילוי נעלה ביותר – שמלע"ז "לשון עם זר" נעשה "עם זו יצרתי לי תהלתי יספרו", ע"ד לבנת (לבנה ולא אבן שבידי שמים) הספיר (מעשה מרכבה) שהי' במ"ת.

. . והמעשה הוא העיקר, ובפרט בקשר עם היארצייט – כמנהג ישראל שמקשרים זאת עם הוספות בענינים של מעשה בפועל לעילוי הנשמה [שע"ז ממשיכים עילוי הנשמה כאן למטה].

. . ובנוגע לפועל: כדאי ונכון לקשר היארצייט ע"י שמוסיפים ומרבים בהקמת מוסדות לעילוי הנשמה (בהוספה על המוסדות שהקימו עד עתה), כולל ובמיוחד – מוסדות מיוחדים לג' מצוות הנ"ל.

ובפרט – מוסדות חינוך לבנות ישראל. . כמו"כ כדאי להוסיף ולהרבות בצדקה בקשר עם היארצייט, ומה טוב – במספר ע"ת (470), גימטריא דשם הנפטרת (כנ"ל).

[השלמה מהבלתי מוגה: וכל המרבה הרי זה משובח – לא רק "עת" מטבעות קטנות, מטבעות של נחושת, אלא "עת" מטבעות גדולות, ועד למטבעות של זהב, כפי שמצינו בנדבת המשכן]

(משיחת כ"ב שבט ה'תש"נ – מוגה)

נשמת הרבנית נעשית שליח למעלה להמליץ טוב וללמד זכות על כל הדור

כולל – גם הוספה בהצפיי להגאולה, לחכות און צו אויסקוקן לביאת המשיח.

כמרומו גם בהתאריך דכ"ב שבט – ע"פ מ"ש על משיח "דרך כוכב מיעקב וקם שבט מישראל", וכמו שהביא הרמב"ם בסיום ספרו . .

וכן להוסיף בהשתדלות בענין דשליח עושה שליח – שכל שליח יעשה ויוסיף עוד שליח דוגמתו. כולל גם – לעשות מנשמה שלה שליח למעלה, להמליץ טוב וללמד זכות על כל נשמות שבגופים למטה בכל המצטרך, מתוך אריכות ימים ושנים טובות.

(משיחת כ"ב שבט ה'תשמ"ט – ספר תוכן קצר תשמ"ט)

פרק שלישי

**כ"ב שבט - תקופה חדשה בנשיאות של נשיא הדור
ושלב אחרון בהכנה לגאולה**

התקופה לאחר הסתלקות בתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר

בדורו של נשיא דורנו גופא ישנם כמה שלבים ותקופות, ובכללות – ג' שלבים : (א) יום עשירי לחודש אחד עשר (יו"ד שבט ת"ש יו"ד) – סיום התקופה של עבודת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בחיים חיותו בעלמא דין. (ב) היום למחרתו – יום אחד עשר לחודש אחד עשר (היום הראשון בשלימותו לאחרי ההסתלקות), ובמיוחד בשנת עשתי עשר (תשי"א) – כשהתחיל ההמשך והחידוש של תקופה חדשה ו"נתלו המאורות" של דור השביעי מאדה"ז (או דור התשיעי מהבעש"ט). (ג) התקופה לאחר הסתלקות בתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר ביום כ"ב לחודש אחד עשר (כ"ב שבט תשמ"ח).

(משיחת ש"פ יתרו וליל כ"ב שבט ה'תשנ"ב – מוגה)

הטעם לכך שאחרי ההסתלקות בכ"ב שבט נפעל השלב האחרון בהכנת העולם לגאולה

ע"פ הנ"ל יובן מדוע החידוש (דכ"ב שבט) מתבטא דוקא בנוגע (הסתלקותה של) בתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו :

כשם שבגאולת מצרים, אמרו חז"ל ש"בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור נגאלו ישראל ממצרים", כמו"כ הוא גם בנוגע להגאולה העתידה לבוא (שעלי כתוב "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"), שתהיי בשכר ובזכות נשים צדקניות שבאותו הדור, כמארז"ל "אין הדורות נגאלים אלא בשכר נשים צדקניות שיש בדור". ובפרט ע"פ המבואר בכתבי האר"י ז"ל שדור האחרון בגלות הוא גלגול של דור יוצאי מצרים.

שזהו אי מהטעמים להשתדלותו המיוחדת של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בחינוך והדרכה דנשי ובנות ישראל, בכל עניני היהדות, תורה ומצוותי, כולל – בלימוד תורת החסידות והפצת המעינות חוצה – כי להיותו דור האחרון לגלות והדור הראשון לגאולה, נוגע אז ביותר עבודתן של נשי ובנות ישראל, שבזכותן תבוא הגאולה.

אם הדברים אמורים בנוגע לכל נשי ובנות ישראל, עאכו"כ בנוגע לבתו של נשיא דורנו עצמו, שנתחנכה על-ידי נשיא דורנו וכו'. ואף לאחרי הסתלקותה השפעתה ממשיכה, ובפרט שכו"כ מבנות ישראל, נקראות על שמה, וע"י הנהגתן משמשות דוגמא חי', כנשמות חיים בגופים חיים, שהן התחנכו לפי רוחה וע"פ הוראותי, ובדוגמתה (כבתו של נשיא דורנו).

עפ"ז יש לומר הטעם לכך שאחרי כ"ב שבט (יום הסתלקותה של בתו) נפעל השלב האחרון בהכנת העולם (כדירה לו יתברך בתחתונים) להגאולה, כי שלימות ענין זה נעשה ע"י ובשכר נשי ובנות ישראל.

(משיחת כ"ב שבט ה'תשנ"ב – מוגה)

הרבנית היא בבחינת "צדיקא דאתפטר" שנמצאת ופועלת בעולם באופן של "יתיר מבחיוהי".

חתונה זה הרי ענין נצחי בנין עדי עד, וגם כאשר מתערב ענין בלתי רצוי שלכאורה הוא בסתירה לזה הנה באמת זהו רק בחיצוניות, אבל באמיתיות הנה כפי שאומרים בנוסח המענה לשון מהזהר ש"צדיקא דאתפטר אשתכח בכולהו עלמין יתיר מבחיוהי", ומבאר אדה"ז שאי"ז רק בעולמות העליונים אלא גם בזה העולם המעשה, ובמילא ענין הנישואים הוא נצחי גם עכשיו

(בעת ניחום אבלים לא' שסיפר שזכה להשתתף בחתונת הרבי והרבנית)

